

ЦІ З'ЯВІЦЦА “ЕЎРАОПТ” У БЕШАНКОВІЦКІМ РАЁНЕ?

Не сакрэт, што ў Бешанковіцкім раёне цэны на тавары ў райпоўскіх магазінах найвышэйшыя з усіх прылягаючых раёнаў, а, магчыма, і з усёй Беларусі. Райпо – манапаліст, а таму яно дыктуе тыя цэны, якія хоча. І прыватным гаспадарам тое таксама на руку: хаця ў іхных крамах цэны крыху ніжэй за райпоўскія, але ж значна вышэйшыя за еўраоптаўскія.

Здавалася б, што з такой заганавай сітуацыі выйсця наогул няма. Але нядаўна генеральны дырэктар ТАА «Еўрагандаль» Андрэй Зубкоў анансаваў план сеткі «Еўраопт» па стварэнню разгалінаванай сеткі гандлю ў сельскай мясцовасці Беларусі. Дзеля гэтага павінна быць толькі згода мясцовай улады і выдзяленне зямлі пад краму.

Генеральны дырэктар буйнейшай гандлёвай сеткі краіны паведаміў аб планах паляпшэння гандлёвага абслугоўвання сельскіх жыхароў краіны праз сетку крамаў «Еўраопт».

Вядучы рытэйлер Беларусі гатовы будаваць у населеных пунктах беларускай правінцыі, дзе пражывае больш 400 жыхароў, тыпавыя крамы плошчай 144 кв.м., а дзе пражывае ад 200 да 400 жыхароў – плошчай 82 кв.м., і развіць сваю сетку аўталавак для

меншых населеных пунктаў Беларусі.

Кіраўніцтва ТАА «Еўрагандаль» адзначае тры асноўныя праблемы існуючай сеткі крамаў «Белкаапсаюза» ў сельскай мясцовасці. Па-першае, гэта значная зношанасць асноўных фондаў і адпаведна адсутнасць інвестыцый у вясковыя крамы. Па-другое, абмежаваны асартымент тавараў у сельскіх крамах спажывацкай пры адсутнасці цэлых катэгорый тавараў: мяса, гародніны і г.д. І трэцяя праблема – вышэйшы кошт тавараў на 30% ў параўнанні з гарадскімі крамамі.

Такім чынам, пры згодзе дэпутатаў Бешанковіцкага райсавета і кіраўніцтва Бешанковіцкага райвыканкама сетка «Еўраопт» гатовы пабудавать крамы па 144 кв.м. у наступных вёсках Бешанковіцкага раёна: Бачэйкава, Астроўна, Ула і Вярхоўе. У гэтых

вёсках пражывае больш 400 жыхароў. Крамы плошчай 82 кв.м. гатовыя быць пабудаваны ў Драздах, Камосках, Свячы, Верхнім Крывіне, Ржаўцы, Будзілаве і Сокараве. У гэтых вёсках пакуль што пражывае больш 200 жыхароў.

Пры гэтым генеральны дырэктар заяўляе, што пры выдзяленні мясцовай уладай зямельных участкаў крамы могуць быць пабудаваны за 2-3 месяцы, бо інвестыцыі пад гэту справу маюцца. Астатнія маланаселныя вёскі могуць быць ахоплены гандлем з калёс. Пры гэтым прапануемы «Еўраоптам» гандаль з калёс адрозніваецца ад існуючага тым, што ў еўраоптаўскую краму на калёсах можа зайсці адначасова 8-10 пакупнікоў.

Відавочна, што ў гэтай гісторыі галоўнае – палітычная воля адзінага палітыка і спрыянне мясцовай улады. І тады жыхары вёсак нарэшце змогуць пазбыцца савецкіх стандартаў гандлю і атрымаць ягоную сучасную форму пры большым асартыменце тавараў пры іхніх меншых коштах.

А. Тутэйшы

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

ЛЕЎ САПЕГА — ЧАЛАВЕК ТРЭЦЯГА ТЫСЯЧАГОДЗЬДЗЯ

10-га чэрвеня ў Віцебску адбылася канфэрэнцыя, прысьвечаная 460-годдзю канцлера ВКЛ Льва Сапегі — знакамітага земляка, ураджэнца мястэчка Астроўна Бешанковіцкага раёну. На ёй выступалі краязнаўцы зь Бешанковічаў — Станіслаў Леаненка і Анатоль Крachoўскі.

Першым выступоўцам быў доктар філялагічных навук Іван Саверчанка, аўтар шэрагу зборнікаў пра выбітных дзеячаў Беларусі. Менавіта яму ўдалося ў першыя гады беларускай незалежнасці вярнуць імя Льва Сапегі ў рэчыва айчынных гісторыяў.

І менавіта ягоная кніга «Канцлер Вялікага Княства: Леў Сапега», выдадзеная ў сэрыі «Нашы славытыя землякі», натхніла калісьці маладога аршанскага мастака Алеся Кажамяку на стварэнне партрэта славана дзеяча ВКЛ паводле старажытнага малюнка. Партрэт, напісаны больш як 20 гадоў таму, мастак перадаў старшыні віцебскага ГА «Самакіраванне і грамадства»

Хрыстафору Жалыпаву — галоўнаму арганізатару канфэрэнцыі.

Паводле спадара Жалыпава, сёння імя знакамітага земляка мусіць натхняць нашых сучаснікаў ніколі ня менш, чымсьці ў першыя гады беларускай незалежнасці:

«Той пэрыяд многія згадваюць як вельмі спрыяльны час для станаўлення дэмакратыі. На Віцебшчыне былі ўтвораныя дзясяткі няўрадавых арганізацый, наша філія выдавала газету «Свабоднае слова» якая распаўсюджвалася па ўсёй вобласці. Таму я ніколі не пагаджуся з тымі, хто кажа, што Віцебск — гэта тэрыторыя, якая безнадзейна падпала пад уплыў

Расей. Якраз наадварот: памяць пра землякоў узроўню Льва Сапегі, гонар за сваю гісторыю — самая надзейная абарона ад «рускага сьвету».

Пра тое, што вывучэнне дзейнасці Льва Сапегі мае вялікі навуковы патэнцыял, гаварылі ўсе ўдзельнікі канфэрэнцыі.

Нерэалізаваны турыстычны патэнцыял ёсць і ў малой Радзімы гэтага дзеяча, падкрэсліў краязнаўца зь Бешанковічаў Станіслаў Леаненка. Цяпер Астроўна — гэта невялікі гарадок Бешанковіцкім раёне. А калісьці — мястэчка гістарычнай Віцебшчыны, якое мела магдэбургскае права. Да нашага часу тут захаваўся будынак касцёлу, які ў 17-м стагоддзі быў дамініканскім. Потым будынак перажыў грунтоўную рэканструкцыю і цяпер належыць праваслаўнай царкве. На думку краязнаўцаў, недзе паблізу, на беразе вялікага возера, некалі быў і радавы маёнтак Льва Сапегі. Цяпер

нерухомасць у гэтым маляўнічым кутку масава скупляецца жыхарамі Расей, якія будуць тут катэджы.

Пра тое, што Астроўна — гэта радзіма выбітнай гістарычнай асобы, нагадвае хіба толькі мэмарыяльны помнік — камень. За ўсталяванне знаку, вырабленага ў 2003-м годзе на замову віцебскіх актывістаў, прадстаўнікі дэмакратычных сілаў змагаліся некалькі гадоў, аж пакуль у 2007-м годзе мясцовыя ўлады ня вырашылі ўсталяваць яго ад свайго імя.

Удзельнікі канфэрэнцыі ўсклалі кветкі да каменя. На іхнюю думку, вывучэнне багатай інтэлектуальнай спадчыны Льва Сапегі мусіць стаць накірункам доследаў адмыслоўцаў у самых розных галінах навукі. Таму й канфэрэнцыя, якая адбылася ў віцебскім Эўрапейскім доме, называлася сымбалічна: «Леў Сапега — чалавек трэцяга тысячагоддзя».

Радзіе Свабода

ПРА ГАРАЧУЮ ВАДУ ЎЛЕТКУ

У Бешанковічах ўжо вельмі доўгі час існуе практыка адключэння гарачай вады ў міжачыпляльны перыяд. Летам, калі дзеці гуляюць на вуліцы, а многія дарослыя корпаюцца ў сваіх гарадах, даводзіцца грэць тую ваду на пліце і насіць тазікі па кватэры.

Вядома, па выхадных гарачую ваду даюць, і гэта як святая жыцця для ўсіх. Хаця не, не для ўсіх: калі ніжнія паверхі мыюцца, то верхнія застаюцца зусім без вады.

Сорамна, што ў век інавацый мы мыемся ў тазіках!

Сітуацыю каментуе актывіст грамадскага аб'яднання «Гавары праўду» Ягор Левачоў.

«Праблема гарачай вады, а дакладней яе адсутнасць, востра стаіць у нашым гарадскім пасёлку. За столькі гадоў, можна сказаць за ўсё маё жыццё, гэтая праблема так і не зрушылася з мёртвай кропкі. Людзі, зразумела, не дурні, і тыя, у каго ёсць грошы ўсталявалі электраводанагравальнікі, а ўлады ўсталявалі ліміты на спажыванне электрычнасці. А як быць тым, у

каго няма магчымасці паставіць награвальнік? Навошта так ускладняць жыццё – дайце людзям гарачую ваду, ва ўсіх жа лічальнікі стаяць, усё будзе аплачана, яшчэ і працоўныя месцы будуць створаныя. Але ўлады не чуюць людзей, ім абываковыя нашы праблемы, ім галоўнае дагадзіць вышэйстаячаму чыноўніку.»

Для таго, каб падтрымаць кампанію па вяртанню гарачай вады ў Бешанковічах, запойніце калі ласка абавязковыя палі электроннага звароту на сайце zvarot.by/rgru/1281-2/ і клікніце «Адправіць». Вашы кантактныя дадзеныя будуць прымацаваны да калектыўнага

звароту і накіраваныя адрасату пры дапамозе электроннай формы, якая размешчана на сайце дзяржаўнага органа.

Калектыўны зварот будзе накіраваны ў Бешанковіцкі раённы выканаўчы камітэт на адрас ягонай электроннай пошты 28 ліпеня 2017г.

Зварот складзены ў адпаведнасці з патрабаваннямі Закона "Аб звароце грамадзян і юрыдычных асобаў" №300-3 ад 18.07.2011г. і падлягае абавязковаму разгляду дзяржаўнымі органамі Рэспублікі Беларусь.

М.Васільеў
паводле матэрыялаў Фэйсбука

КОНКУРС

«УЛАДАР СЕЛА- 2017»

16-га чэрвеня 2017 года ў аграгарадку Бачэйкава адбыўся раённы этап сямейнага сельскагаспадарчага конкурсу «Уладар села-2017».

У 2016 годзе сям'я Адамовічаў з Бешанковіцкага раёна стала пераможцам рэспубліканскага этапу конкурсу «Уладар сяла». Магчыма таму конкурсу нашым раёне набывае ўсё большую папулярнасць.

Сёлета ў конкурсе прыняло ўдзел 7 сем'яў з розных куткоў раёна:

Сям'я Сінкевіч, аг. Будзілава, тата Дзмітрый працуе трактарыстам у ААТ АСБ АграНаватар, мама Юлія знаходзіцца ў адпачынку па догляду за дзецьмі, сыну Аляксандру - 5 гадоў, сыну Даніілу - 2 гады і дачцы Карыне - 9 месяцаў

Сям'я Міленка, в. Семянцова, тата Уладзімір працуе трактарыстам у ААТ АСБ АграНаватар, мама Анастасія знаходзіцца ў адпачынку па доглядзе за дзіцем, дачцы Варвары - 2 гады/

Сям'я Глушневых, аг. Дразды, тата Алег працуе ў ДП «ДраздыАгра», мама Анастасія працуе на аўтастанцыі, дачцы Кацярыне - 15 гадоў, сыну

Кірылу - 11 гадоў.

Сям'я Цімошчанка, аг. Ула, тата Андрэй, мама Анна - абодва працуюць ва УА «Ульскі ДВЛ імя Л.М.Даватара», дочкам Дар'і - 8 гадоў, а Веры - 4 гады.

Сям'я Любачка, аг. Вярхоўе, тата Юрый працуе трактарыстам-машыністам ва УП «Свіціна - ВМК», мама Алена - поварам у сталовай свінагадоўчага комплексу, дачцы Дар'і - 13 гадоў, сыну Цімафею - 3 гады

Сям'я Кляменцевых, аг. Астроўна, тата Віталь працуе ў ТАА «Віцебскдрэў», мама Таццяна працуе - у Астравенскай дзіцячай школе мастацтваў, сыну Яраславу - 4 гады, а Цімуру - 2.

Сям'я Дамарацкіх, аг. Бачэйкава, тата Дзмітрый, мама Вікторыя - абодва працуюць у ДУА «Бачэйкаўская сярэдняя школа», дачцы Ксеніі - 7 гадоў, сыну Кірылу - 4.

Конкурсная праграма спаборніцтва была вельмі насычанай. Сем'ям прыйшлося выконваць розныя работы

сельскага побыту і гаспадаркі - насіць ведры з вадой на каромысле, спавіаць лялек, чысціць моркву і бульбу, сартаваць фасолю і бабы, забіваць цвікі, пілаваць бяровенне, секчы і складаваць дровы і іншыя.

Была арганізавана імправізаваная абарона сямейнага кутка.

Адным з этапаў конкурсу стала творчая візітоўка сям'і «Я, ты, ён, яна - разам дружная сям'я!»

У кожным конкурсе ішла зацятая барацьба і сапернікі былі вартыя адзін аднаго, але, як вядома, заўсёды перамагае мацнейшы.

Пераможцамі раённага этапу сямейнага сельскагаспадарчага конкурсу «Уладар села- 2017» сталі:

1-е месца - сям'я Кляменцевых з аграгарадка Астроўна.

2-е месца - сям'я Дамарацкіх з аграгарадка Бачэйкава.

3-е месца - сям'я Міленкі з вёскі Семенцова.

Усе астатнія ўдзельнікі былі адзначаны дыпламамі за ўдзел.

А. Тутэйшы
паводле **beshenkovichi.vitebsk-region.gov.by**

ЗДАРЭННІ

ЗЛОДЗЕЙ З БЕШАНКОВІЧАЎ

Нягледзячы на тое, што Кастрычніцкі раён Віцебска з'яўляецца цэнтральным, тут 82 садовых таварыствы: Уланавічы, Себяхі, Альгова. Усачыць за ўсім масівам дач задача няпростая. І ў адзін з іх, «Зара-Себяхі», панадзіўся злодзей. Ён разбіваў вокны, пранікаў у дамы і цягнуў усё, што мог.

Анатоль Развадоўскі, прыехаўшы на дачу, убачыў незнаёмага чалавека, які выйшаў з хаты суседзяў і пайшоў на іншы ўчастак. Ён здагадаўся, што той блукае тут нездарма.

Выклікаўшы нарад міліцыі, 61-гадовы мужчына дачакаўся, пакуль незнаёмы выйдзе з памяшкання, здолеў скруціць злодзея і утрымліваў да прыезду міліцыі.

Зламыснік аказаўся выхадцам Бешанковічаў. Прыехаў у Віцебск да сваякоў, якія доўга не сталі цярпець выпіваку і выставілі на вуліцу. Замест таго, каб з'ехаць дадому, ён застаўся ў абласным цэнтры, піў, бадзяўся, а затым стаў зарабляць

крадзяжамі па дачах, якія былі закансерваваны на зіму. Да таго часу, як яго заспеў Анатоль Андрэевіч, здзейсніў іх ужо нямала.

Віцебскі гарадскі аддзел Следчага камітэта ў дачыненні да затрыманага узбудзіў крымінальную справу па частцы 2 артыкула 205.

Начальнік Кастрычніцкага РАУС Сяргей Стэльмах ад асабістага складу і сябе асабіста сардэчна падзякаваў Анатоля Развадоўскага за высокую грамадзянскую свядомасць, пільнасць, уважлівасць і аператыўнасць дзеянняў і ўручыў яму грамату і грашовую прэмію.

Святлана Шырокава
uud.vitebsk.gov.by

НАША ГІСТОРЫЯ

ЯК БЕГЛЫ КАТАРЖНІК У 1917 ГОДЗЕ
УЗНАЧАЛЬВАЎ МІЛІЦЫЮ

У Бешанковічах у гонар гэтага дзеяча дасёння называецца адна з вуліц.

Перыяд між лютым і кастрычнікам 1917 года можна назваць часам нечуванай, невядомай раней свабоды для народаў Расійскай імперыі. Ішла сусветная вайна, Беларусь была рассечаная фронтам, але, дзякуючы свабодзе, якую прынесла Лютаўская рэвалюцыя, сто гадоў таму запусціліся працэсы, якія змянілі і карту Еўропы, і ментальнасці цэлых народаў.

Менш чым праз два месяцы Мінск можа адзначыць стагоддзе самых першых цалкам дэмакратычных выбараў улады. Гаворка пра 30 ліпеня 1917, калі прайшлі выбары ў Мінскую гарадскую думу. У іх узялі ўдзел 105 тысяч мінчукоў і 24 тысячы вайскоўцаў, якія на той час знаходзіліся ў прыфрантавым Мінску. У думу трапілі прадстаўнікі грамадскіх і нацыянальных сілаў, якія мелі вагу. У тым ліку беларускія дзеячы Аркадзь Смоліч і Уладзімір Самойла. Узначалі Думу прадстаўнікі самых значных на той час палітычных сілаў — бундавец Ванштэйн і эсэр Кашлікаў.

Яўрэйскі Бунд і сацыялісты-рэвалюцыянеры мелі большасць і ў саветах Беларусі.

Насуперак стэрэатыпам, навязаным у часы СССР, большавікоў у саветах у той час амаль не было. Прышоўшы да ўлады, большавікі сілай разганялі старыя саветы

і, абапіраючыся на штыкі, праводзілі перавыбары.

У Думе была і жанчына — Аўгіння Гурвіч, знаная дзяўчка сацыялістычнага руху, перакладчыца «Капітала» Маркса на рускую мову. Яна абіралася па спісах Бунда і ўзялася ў Думе за адукацыйную дзейнасць. Пры яе ўдзеле ўвосень 1917 года (яшчэ да большавіцкага перавароту) Мінская гарадская дума ўвела тое самае чатырохмоўе, якое ў БССР набыло дзяржаўны статус і праіснавала аж да 1938. Дзяржаўнымі лічыліся беларуская, ідыш, руская і польская мовы.

Выпадак цензуры ў СМІ быў зафіксаваны толькі адзін: мінскі губернска камісар (кіраўнік выканаўчай улады, аналаг губернатара) закрыў газету «Звязда». А калі яна перайменавалася ў «Молат» і зноў пачала выходзіць — закрыў і «Молат».

Прычынай было тое, што ў «Звяздзе» большавікі найпрост заклікалі салдатаў да дэзерцірства.

Стваралася дзіўная сітуацыя: ідзе вайна, а за 50 кіламетраў ад фронту выходзіць газета з такімі публікацыямі. Прычым у Мінску газета амаль не распаўсюджвалася, наклад масава закідаліся ў акопы салдатам.

Пасля забароны быў скандал.

Начальнік мінскай міліцыі, большавік Міхаіл Фрунзе,

на знак пратэсту пакінуў сваю пасаду. Ён, дарэчы, знаходзячыся на пасадзе начальніка міліцыі, займаўся фандрэйзігам «Звязды» — можна ўявіць сабе ступень свабоды 1917-га.

Каб даць яшчэ некалькі штрыхоў да партрэта асобы і часу, трэба адзначыць, што

Фрунзе на той час быў у бягах з катаргі, куды ён трапіў за спробу забойства паліцэйскага.

Свабода друку скончылася адразу пасля большавіцкага перавароту 25 кастрычніка 1917. Загадам №1 Мінскі савет забараніў выданне і дастаўку ў Мінск усіх небольшавіцкіх газет.

«Начны дзор» міжрэвалюцыйных часоў Міліцыя, дарэчы, у міжрэвалюцыйны перыяд была падпарадкаваная не выканаўчай уладзе, а заканадаўчай — не губернскаму камісару, а гарадской думе. Такім чынам, міліцыя была не карным органам, а абаронцам правоў людзей. Але рады яна не давала:

блізкасць фронту і беднасць давалі да таго, што пад канец лета злачыннасць у Мінску набыла маштабы сапраўднага крымінальнага тэрору.

У адказ мінчукі стваралі таварыствы самааховы ад злачынных элементаў. У іх ядналіся звычайна жыхары некалькіх суседніх вуліц.

Уявіце сабе такую рэмбрантаўскую карціну: 200 узброеных сякерамі,

доўбнямі і вінтоўкамі мужчын патрулююць свой раён у прыцемку.

У 1917-м, ва ўмовах нечуванай раней грамадзянскай свабоды, людзі масава гуртаваліся ў грамадскія арганізацыі. Ні дазволу, ні рэгістрацыі, ні заяўкі для стварэння трэба не было — не тое, што цяпер. Патрабавалася толькі фіксацыя ў акруговым судзе. І да чэрвеня 1917-га ў Віцебску было 240 грамадскіх арганізацый рознага кшталту, у Магілёве — 17 агульнагубернскіх, нават у Лёзне было жаночае пажарнае таварыства.

Паўставалі, у тым ліку, дзясяткі адукацыйных арганізацый — і настаўніцкіх, і вучнёўскіх, у Мінску, Віцебску, Горках ствараліся гімназіі, школы розных профіляў і «народныя ўніверсітэты» — яўрэйскія, рускія, польскія.

Малы факцік пра беларускае школьніцтва дае тэлеграма на імя кіраўніка Беларускага нацыянальнага камітэта Рамана Скірмунта, апублікаваная ў газеце «Мінский листок» у сакавіку 1918 года:

«Шчыра вітаю беларускі камітэт, жадаючы плённай працы на карысць нашага роднага краю. Спадзяюся быць карысным. У памяць свабоды ствараю ў Століне рамесніцка-агранамічную школу, якая будзе перададзена беларускаму асветніцтву». І подпіс: Станіслаў Радзівіл.

Гэта быў адзін з найбагацейшых абшарнікаў Беларусі, уладальнік Давыд-

Гарадоцкай ардынацыі, пазней — ад'ютант Пілсудскага. Загінуў Станіслаў Радзівіл у 1920-м, у баі з чырвонымі ва Украіне.

На жаль, адзначае А.Гужалоўскі, грамадскія свабоды не маглі выправіць гаспадарчую сітуацыю, і да канца верасня краіна апынулася ў стане гуманітарнай катастрофы. У гарадах не было ежы, перад надыходам зімы не было паліва. І, як бывала не раз, значная частка грамадства страціла давер да «дэмакратыі». З'явіўся запыхотаны «цвёрдую руку», якая навядзе парадок. Такую руку і прапанавалі грамадству большавікі. Чым гэта ўрэшце скончылася — мы ведаем.

Наша Ніва

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Крывінку», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу «Пэрыёдыка» для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ПОСТПРАЎДА

ПРАПАГАНДЫСЦКІ ПУХІР ЛОПНУЎ

Ну вось і фініта ля камэдыя. КДБ паведаміла, што крымінальная справа па артыкуле за «падрыхтоўку масавых беспарадкаў» спыненая. То бок, ніякай падрыхтоўкі да масавых беспарадкаў не было. І гэта азначае, што тры месяцы нам казалі няпраўду. І сам Лукашэнка, і КДБ, і БТ, і «Советская Белоруссия».

Памятаеце, як нам доўга і падрабязна апавядалі і паказвалі, што джып са зброяй з тэрыторыі Украіны прарываўся празь украінска-беларускую мяжу? Праўда, украінскія памежнікі з самага пачатку абверглі гэтую інфармацыю. Аднак беларускія ўлады настойвалі, запэўнівалі, што двое злачынцаў арыштавана, ловяць трэцяга. Але нешта больш нічога пра гэтую гісторыю не чутна, ніякага крымінальнага працягу яна не мела. Мусіць трэцяга так і не злавілі, а двое затрыманых зьбеглі.

Асобная гісторыя пра звышпатрыятычную фрау А.,

якая мужна раскрыла змову, падрабязна апавядала, як баевікі рыхтуюцца да масавых беспарадкаў. Сам Лукашэнка спасылаўся на яе аўтарытэтнае сьведчаньне. Дык што, атрымоўваецца, што ўсё відэа пра жанчыну, якая размаўляе на дрэннай расейскай мове — гэта танні спэтакль?

Ці сюжэт пра «кактэйлі Молатава», бутэлькі з гаручай сумессю, якія нібыта былі знойдзены ў машыне кіроўцы Статкевіча Сяргея Кунцэвіча. Яго шмат разоў паказвалі па БТ. Цяпер высвятляецца, што гэта фэйк.

Калі журналісты задалі па гэтаму эпізоду прамое

пытаньне кіраўніку КДБ Валерыю Вакульчыку 13 чэрвеня падчас знаходжання яго ў парлямэнце, то атрымалі фэнаменальны адказ: «Юрыдычна сьледчыя не знайшлі доказаў, нягледзячы на тое, што ў яго машыне было гэта» (!)

Гэта як? Бутэлькі з гаручай сумессю зьяўляюцца доказам ці не доказам злачынства ў залежнасьці ад палітычнай мэтазгоднасьці?

Пасья гэтага як можна верыць у інфармацыю Вакульчыка, што летась паводле падозрэньня ў тэрарызме былі затрыманыя 17 чалавек, у 2015-м годзе — 21 чалавек, а з пачатку бягучага года ў Беларусі затрымалі васьмярых? Адрозьнівае ж у гэтым вельмі вялікае падозрэньне, што гэта такія ж тэрарысты, як «баевікі» зь «Белага легіёну».

Праўда, адзін раз спадар Вакульчык падчас гэтай

імправізаванай прэсавай канфэрэнцыі быў шчырым. Распытваючы пра справу «Белага легіёну», журналісты спыталі старшыню КДБ: «Вы ўпэўненыя, што справа дойдзе да суду?» — «Прабачце, гэта не я вырашаю», — адказаў Вакульчык. Што зразумела. Справа ж палітычная, а палітычныя рашэньні ў краіне прымае не старшыня КДБ, а зусім іншы чалавек.

Ня думаю, што шмат людзей паверыла ва ўсю гэтую прапагандысцкую кампанію. Бо яна пачалася ў момант, калі на тле акцый недармаедаў давер да ўлады ў масавай сьвядомасьці быў нізкі. Да таго ж з самага пачатку гэтая справа выглядала вельмі штучна, нязграбна і абсурдна.

Зразумелая, памяць на палітычную інфармацыю ў большасьці абывацеляў кароткая. Тым ня менш, уся гэтая фэйкавая гісторыя

пра падрыхтоўку масавых беспарадкаў разбурае давер да асноўных дзяржаўных інстытутаў. Высвятляецца, што нельга верыць ні прэзыдэнту, ні КДБ, ні БТ, ні галоўнай прэзыдэнцкай газэце. Ці варта казаць, што ніхто зь іх не пакаяцца за падман.

На жаль, гэта сёньня сусветная праблема. Палітыкі падчас палітычных кампаній верзяць адкрытую лухту. Іх абвяргаюць, прыводзяць неабвержныя доказы, што яны абманшчыкі. І што, гэтыя палітыкі з ганьбай зыходзяць з палітычнай арэны? Ды не, яны часта аказваюцца пераможцамі. Філёзафы кажуць пра тое, што сьвет уступіў у эпоху постпраўды. Беларусь у гэтую эпоху ўступіла даўно, яна ідзе ў авангардзе.

**Валер Карбалевіч
«Радзіё Свабода»**

ТАКІ РУХ

ДЗВЕ ДАРОГІ Ў АДНО МЕСЦА

Так званыя «знешнія фактары» аднолькава настойліва грукаюцца ў дзверы алігархічнага капіталізму ў Расіі і рынкавага сацыялізму ў Беларусі.

Мы ішлі, ішлі...

З тым, што беларусы і рускія з'яўляюцца дзвюма галінамі аднаго народа, згодныя каля 70% суайчыннікаў. На працягу многіх гадоў гэтую ісціну пацвярджалі сацыёлагі НІСЭПД. Тым не менш у пачатку 1990-х гадоў кожная «галіна» пайшла сваёй дарогай да рынку і дэмакратыі.

На думку адзінага палітыка (АП), якую ён падрабязна выклаў у сакавіку 2003 года на ідэалагічным семінары, Расія адмовілася ад ролі лідара ўсходнееўрапейскай цывілізацыі. «Дый у тэхналагічным, эканамічным плане яна не можа лічыцца для нас прыкладам. Справа ў тым, што вартасць, багачце Расіі — яе нетры — адчужаньня ад народа і сталі крыніцай яе бедаў як у матэрыяльнай, так і ў духоўнай сферы», — канстатаваў АП.

Палітычная эліта «старэйшага брата», што падсілкоўваецца сыравіннымі алігархамі, зрынтавала краіну на неаліберальныя каштоўнасьці, спіс якіх адкрывае яскрава выражаны індывідуалізм і бездухоўнасьць. Цікава, як бы на падобныя адкрыцці адрэагавалі расіяне, якія паўсталі пасля «Крымнаш» з каленяў? Чый узровень духоўнасьці сёння вышэйшы?

Аднак я адышоў ад тэмы. У пачатку 1990-х гадоў Расія абрала шлях бандыцкага капіталізму. Вынік вядомы — жahlівая карупцыя, жорсткая лямка ўсіх сацыяльных асноў, штокатком праехалася палёсах мільёнаў людзей. Беларускі шлях — гэта шлях паступовых пераўтварэньняў «ад жыцця». Прамежкавым вынікам пры руху па гэтым шляху стала сацыяльная мадэль, здольная надзейна абараніць простага

грамадзяніна.

«Мы будавалі, будавалі і нарэшце пабудавалі. Ура!» Аўтар гэтага афарызму — Чабурашка. Але калі аптымізм мультыплікацыйнага персанажа перанесці на беларускую эканамічную рэальнасьць, дык слова «будавалі» варта было б замяніць на слова «ішлі». Наколькі пры гэтым гарманічна глядзеўся б выклічнік «Ура!» — пытанне спрэчнае.

Колькі людзей — столькі меркаваньняў. Таму абмяжуюся меркаваньнем АП, якое ён выказаў у Пасланні-2017: «Я ўжо казаў: іншага такога года не будзе, мы знаходзімся каля небяспечнай рысы, пераступіць якую не можам. Не зробім хоць бы паўкроку наперад — баюся нават казаць, што можа адбыцца».

Мы ішлі, ішлі і нарэшце прыйшлі. Ура!

Будучыня надыйдзе для ўсіх

«Небяспечная рыса», «Узбочына гісторыі» — гэта далёка не поўны пералік магчымых назваў станцый, да якіх мы дайшлі пад кіраўніцтвам АП, і — што важна — сам АП гэтыя назвы і прапанаваў.

Асабіста я для апісання сучаснага стану беларускай мадэлі аддаваў бы перавагу выкарыстанню вобразу гістарычнага вазка, з якога мы вывальваемся (вываліліся). Аднак днямі, пасля знаёмства ў інтэрнэце з лекцыяй палітолага Кацярыны Шульман, я быў вымушаны скарэктаваць свае ўяўленні. І справа не ў тым, што гістарычны вазок мне давялося замяніць на цягнік. З гэтай заменай я лёгка змірыўся. Значна важней — тэзіс аб прынцыповай немагчымасці з цягніка сысці.

Усе народы, сцвярджае

Шульман, едуць у адным цягніку. Будучыня наступіць для ўсіх. Яе не пазбегнуць. Адрозненне толькі ў месцах: камусьці дасталася бакоўка каля прыбіральных, хтосьці едзе ў СВ (спальным вагоне).

Чацвёртай прамысловай рэвалюцыі з яе пераходам ад пятага тэхналагічнага ўкладу да шостага ніхто не зможа пазбегнуць. Вось толькі рабатызацыя вытворчасці, штучны інтэлект і іншыя навукова-тэхнічныя прыбамбасы, што падвысяць узровень жыццёвага камфорту для адных, іншых паставяць на мяжу фізічнага выжывання.

Праілюструю на прыкладзе.

У верасні 2016 года нямецкая фармацэўтычная кампанія «Бауер» набыла найбуйнейшага амерыканскага вытворцу насення — кампанію «Monsanto» за \$ 66 мільярдаў (кошт «Газпрома»).

У пачатку 1980-х гадоў навукоўцы «Monsanto» адныміз першых здолелі мадыфікаваць гены раслін і з тых часоў працягваюць развіваць тэхналогіі, якія дазваляюць сельскагаспадарчым культурам даваць большы ўраджай, патрабаваць менш пестыцыдаў і скарачаць эрозію лебаў.

Адзін з самых прыбытковых праектаў «Monsanto» —

вытворчасць двух прадуктаў: гербіцыду гліфасату і генетычна мадыфікаванага насення, устойлівага да гліфасату, што дае магчымасць фермерам выкарыстоўваць хімікат, які гарантавана забівае пустазелле, але не крапае карысныя культуры.

Можна быць ідэйным праціўнікам ГМА (генетычна мадыфікаваных арганізмаў). Сілкам вырошчваць іх, а тым больш ужываць у ежу, ніхто не прымушае, але будучыня наступіць для ўсіх. Для новай транснацыянальнай кампаніі старт у будучыню пачынаецца з кантролю над 30% сусветнага ўраджаю. Нескладана

каля прыбіральных...

Праблема рэйтыngu

Што ў такіх умовах застаецца рабіць кіраўнікам дзяржаў, якія гібеюць на бакоўках каля прыбіральных? Адказ на гэтае пытанне — не таямніца. Неабходна пераклучыць увагу насельніцтва з унутраных праблем на знешнія.

Паводле аб'ектыўных прычын, Пуціну гэта пераклучэнне здзейсніць прасцей, чым яго беларускаму калегу. «У Расіі, — тлумачыць журналіст Сямён Навапрудны, — ёсць тое, чаго няма ў Беларусі, — фундаментальны і імперскі комплекс, які ляжыць у аснове рэчаіснасці: мы — вялікая дзяржава, а вакол ворагі, аднак мы можам адпомсціць у любым куточку свету. Таму, калі глядзіш расійскае тэлебачанне, бачыш, што расіяне жывуць не ў Расіі, а заклапочаныя праблемамі Украіны, Сірыі, Захаду. Гэта такая прымдумка — эвакуяваць расіян з краіны, каб не паказваць падзенне даходаў, эканамічны тупік».

Г.зн. Пуцін мае магчымасць не толькі дамагацца згуртавання расіян «вакол сцяга», палюхаючы знешняй пагрозай, але і дэманстрацыяй ваеннай моцы, выклікаць масавы рост пачуцця ўласнай значнасці і адчування велічы Расіі, якая адраджаецца (паводле красавіцкага апытання ВЦИОМ, 86% грамадзян РФ лічаць, што Расія з'яўляецца ўплывовай дзяржавай на сусветнай арэне).

У арсенале АП толькі «жахалкі». Адсюль праблема рэйтыngu. У АП яго сувязь з дынамікай даходаў насельніцтва істотна вышэйшая, чым у Пуціна. Таму не варта здзіўляцца чарговай патрабаванню павысіць сярэдні заробак беларусаў да 500 долараў.

(скарочана)

**Сяргей Нікалюк
«Новы Час»**

УГОДКИ БЫКАВА

ПЕРАМОГ ЗЬМІЦЕР ДАШКЕВІЧ

17 чэрвеня ў вёсцы Бычкі Вушацкага раёну прайшлі ўрачыстасьці да 93-х угодкаў пісьменьніка. Як і ў мінулыя гады, сёлетнія ўрачыстасьці на радзіме Васіля Быкава традыцыйна ладзілі віцебская абласная філія Таварыства беларускай мовы і рух «За свабоду».

На падворку сядзібы-музея Васіля Быкава сабраліся аматары беларускай літаратуры з усіх рэгіёнаў, аднавяскоўцы, а таксама вядомыя палітыкі, грамадзкія дзеячы, творчая інтэлігенцыя.

Быў названы сёлетні ляўрэат прэміі імя Васіля Быкава «За свабоду думкі», імя якога традыцыйна абвяшчаюць на Віцебшчыне — на імпрэзах да дня народзінаў славутага пісьменьніка-земляка. Сёлета гэтым пачэсным званьнем уганараваны лідэр

«Маладога фронту» Зьміцер Дашкевіч. Палітык адзначаны за кампанію абароны Курапатаў, узнагароду ён атрымаў з рук краязнаўкі Ады Райчонак, у мінулым таксама ляўрэаткі прэміі.

Прэмія «За свабоду думкі» існуе з 2008 году, за гэты час яе атрымлівалі славуцкія паэты Рыгор Барадулін і Ніл Гілевіч, пісьменьнік Уладзімер Арлоў, літаратары і палітыкі Уладзімер Някляеў і Павал Севярынец, мастакі Алесь Пушкін і Алесь Марачкін,

краязнаўцы Ада Райчонак і Алесь Белакоз, музыка Лявон Вольскі, сьпевакі-барды Зьміцер Вайцюшкевіч і Віктар Шалкевіч. Рэжысэр Валеры Мазынскі атрымаў дыплём ляўрэата летась.

Як адзначыў падчас урачыстай цырымоніі заснавальнік руху «За свабоду» Аляксандр Мілінкевіч, сёлетняя прэмія юбілейная, яна ўручаецца дзясятыраз. «Калінекаторыя беларусы сёньня наракаюць на праблемы, якія перашкаджаюць жыць, то ўсе нашы ляўрэаты адказваюць выклікам рэальнымі справамі. Прыклад Зьмітра Дашкевіча — таму пацвярдзеньне», — сказаў спадар Мілінкевіч.

Хвілінай маўчаньня ўдзельнікі

імпрэзы памянулі сястру Васіля Быкава, Валянціну, якая неўзабаве пасля нападу зьламысьніка памерла летась у ліпені. Таксама адышлі ў іншы сьвет ляўрэаты мінулых гадоў Ніл Гілевіч, Рыгор Барадулін, Алесь Белакоз.

Паводле традыцыі, ляўрэаты атрымалі памятны дыплём і скульптуру аўтарства Віктара Копача.

Ляўрэатаў прэміі «За свабоду думкі» абірае адмысловае журы, у склад якога ўваходзяць асобы, уганараваныя гэтым званьнем у мінулыя гады. У лік намінантаў трапляюць тыя, хто найбольш ярка праявіў сябе ў грамадзкай, прафэсійнай альбо творчай дзейнасьці на карысьць Беларусі і свабоды.

“Радые Свабода”

«ПИСЬМА СЧАСТЬЯ»

КАК ГОСУДАРСТВО НАШЛО ЗАМЕНУ «ТУНЕЯДЦАМ»

После неудачной попытки собрать «немного» денег в бюджет с «тунеядцев», которая довела до массовых протестов, власти взяли за другую группу населения — предпринимателей.

С 1 апреля, представителям малого бизнеса тоже начали приходить «письма счастья» — от них требуют заплатить сбор в Фонд социальной защиты населения. Причем, вновь по очень хитрой схеме.

Даже если предприниматель не вел никакой деятельности в 2016 году, он должен заплатить государству налог — более 950 рублей. Кроме того, если белорус, зарегистрированный в качестве ИП, хотя бы на день просрочил оплату сбора, государство выписывает ему штраф — и через суд добавляет еще 10-20% от неуплаченной суммы.

Как рассказала одна из сотрудниц ФНС в разговоре с корреспондентом «Салідарнасці», указание штрафовать всех подряд пришло «сверху». Женщина также добавила, что в этом году суды завалены административными делами в отношении ИПшников.

— Штрафов просто море синее, в прошлом году такого не было, — призналась она.

Сбор и штрафы придется заплатить

даже безработным белорусам, которые зарегистрировались в виде предпринимателей, чтобы найти хоть какую-то подработку. Под ударом оказались и сезонные работники, которые зарегистрировали ИП, чтобы работать официально.

Что-то подсказывает, что простые белорусы вряд ли выйдут на площади своих городов, чтобы защитить белорусских ИПшников, а значит — чиновники получают хорошую возможность «доить» самую уязвимую часть белорусского бизнеса. Причем, без лишнего шума.

Самое печальное, что под давлением властей предпринимателей становится все меньше. К примеру, по данным на 1 февраля за год число зарегистрированных ИП в Беларуси сократилось на 19,8 тысяч. А в ситуации, когда в стране фактически исчезает малый бизнес, о выходе из экономического кризиса говорить не приходится.

Павел Рос

<https://gazetaby.com>

ЗАЎЧАСНАЯ СМЕРЦЬ

ДРУГ СЫНА ЛИДИИ ЕРМОШИНОЙ РАСКРЫЛ ПРИЧИНЫ ЕГО СМЕРТИ

Александр Николаев сообщил в Facebook, что Алексей Ермошин умер в результате «естественных» причин.

«Простились с Алексеем Дмитриевичем Ермошиным сегодня.

Как и предполагалось, смерть наступила от естественных причин и, по моему мнению, наступила от совокупности факторов.

Во-первых, Леша не был худышом, я бы сказал, он имел серьезные проблемы с лишним весом.

Во-вторых, Леша отказывался признавать необходимость заняться своим здоровьем вплотную и исключить из рациона алкоголь полностью и сесть на диету. Я ничем от него не отличаюсь, поэтому скорее всего стану следующим. Правда обо мне СМИ не напишут.

Леша не выглядел больным. Да, он был тучный мужчина, но не выглядел как человек, которого срочно надо лечить.

Однако, он испытывал сильную

приянь к своему двоюродному брату и при любой возможности гонял к нему в Бобруйск, поэтому трагическая смерть брата (которая, к слову, наступила не по его вине), как я понимаю, заставила Лешу забыть о здоровье. Стресс, крепкие поминки в Бобруйске и продолжение движения в "Мяте", где он сделал свое последнее фото, не могли не нанести серьезнейший удар по здоровью, которого Леха не перенес.

Если кого-то, кто простился с Лешей сегодня, смутил закрытый гроб, расслабьтесь. Причина в этом не травмы, не прихоть Лидии Михайловны, а элементарные посмертные изменения, которые претерпевает тело покойного в условиях повышенных температур и влажности. Тем не менее, с учетом этого обстоятельства дату смерти вероятнее

всего сдвинут ближе к тем самым поминкам, о которых я упомянул выше.

Наши предположения о том, что вход на прощание будет по пропускам, не оправдались. Несмотря на присутствие высокопоставленных должностных лиц, в том числе и всеми нами нелюбимых функционеров, таких как г-жа Ананич и г-жа Щеткина, министров и их заместителей, единственным признаком их участия в прощании было наличие двух переносных знаков "остановка запрещена" и нескольких экипажей ГАИ. Ну и еще г-н Балаба, начальник ОМОН, в красивом светлом костюме и с двумя радиостанциями на поясе командовал переодетыми в гражданское милиционерами, всем нам знакомыми, которые, правда, в траурный зал не совались.

В пользу Лидии Михайловны сказалось так же то, что в общем и целом, она не стала предпринимать каких-то

экстра-мер, и не стала вмешиваться в предназначенный любому рядовому покойному процесс. Тело нашего друга исследовал рядовой эксперт в рядовом учреждении ГК СЭ. Никаких тебе профессоров и моргов закрытых для обывателя медицинских учреждений.

Кроме того, Ермошина пригласила всех друзей и коллег, однокурсников и одноклассников сына почтить его память на поминках в одном заведении на ул. Мясникова.

Я отказался. Потому что эту цепочку смертей после поминок надо как-то прерывать. Да и если честно на большинство этих напыщенных официальных рож, которые Леху толком-то и не знали, я и глядеть не могу. Не то, что за одним столом сидеть. Какой бы серьезный повод для этого не был.

Алексей Дмитриевич! Покойся с миром. Я тебя сам помяну. И не раз...»

<https://gazetaby.com>

Заснавальнік і рэдактар:

Станкевіч Георгій
Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён,
в. Старая Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru,
тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.06.2017 у 15.10

Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.